

31

Διαθήκη συζύγων δι' ενός έγγραφου

φ. 22Γ-V, 23Γ

/ Φ 18

/ + Εἰς δόξαν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἡμῶν ἀμήν. 1680/ ἐν μηνὶ Μαγίου 5/ εἰς τὸ ἀρχοντικὸν τοῦ εὐ / γενεστάτου ἀφέντην Θεοφυλάκτου Διασίντην ἐπειδὴ καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων οἷ / δεν τὴν τελείωσιν αὐτοῦ οὐδὲ τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν κατὰ τοῦ Κυρίου τὸν λόγον διὰ τοῦτον καὶ ἡ ἀρχόντισσαν τοῦ ἄνω εἰρημένου ἀφέντην Διασίντην κυρία Ἐνκατερίνα / εὐρισκομένην εἰς κλίνην κατάκοιντην ἀσθενῆς μὲν τῷ σώματι ὑγιῆς δὲ τὸ νο / εἶν καὶ φρονήματι σῶον γὰρ ἔχειν τὸ νοῦ ἀκέραια τῇ γλώτῃ καθαρὰς τὰς ἀκοὰς καὶ / τὰς ἐτέρας τῆς αἰσθήσεως χάριτι Χριστοῦ καὶ φοβιζαμένην τὴν ἀωρία τοῦ πικροτάτου / θανάτου μὴ τὴν καταλάβῃ ἀφνίδια ἐπροσκάλεσεν ἐμένα τὸν ὑπογράφοντα / νοτάριον ἵνα διὰ τῆς τοιούτης διαθήκης διορθωθῇσεται. Ἐδῶ παρὼν καὶ ὁ ἄ / νω εἰρημένος ἀφέντης Θεοφύλακτος ὁ συνβίος τῆς ἄνωθεν κυρίας Ἐν / κατερίνας συναινεσάμενοι καὶ αἱ δύο τὸς ὡς γνήσιον καὶ ἡγαπημένον ἀνδρὸς / νον καὶ ποιῶσιν τὴν παρούσαν διαθήκην. Καὶ ἐν μὲν πρώτοις ἀφῆνου πᾶσιν τοῖς ἐν Χρι / στιανοῖς τὴν ἐν Κυρίῳ ἀγάπην καὶ τετελειωμένην συνχώρεσιν. Ἐπειτα ζητοῦ καὶ αὐτοὶ / τὰ ὅμοια πρὸς αὐτῶν ὅθεν ἀρχὴν [[καὶ]] πρῶτον ἀφῆνου ὁλονῶν τὸς τῶν ἀρχον / τόπουλων τὴν εὐχὴν τοῦ ἀφέντη τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Κυρίας Θεοτόκου καὶ τὴν ἐδικήν τος. / Ἦτοιν λέσιν πῶς ἐπειδὴ καὶ νὰ ἐπαντρεύσασιν τὴν ἀρχοντοπούλαν τὸς τὴν κυρία / Σμαράγδαν σὲ ὅ,τιν τὴν ἐπουρκοτάξασιν λέσιν ἀπάνω εἰς τὴν ψυχὴν τος καὶ / εἰς φόβον Θεοῦ τὴν ἔχου σατισφάδα ἐξόχως μία καδενέτα μαλαματένην καὶ μία / κολαίνα φαναράτην καὶ ἓνα πάπλωμα μεταξωτὸν καὶ ἄλλα μερικὰ ροῦχα λιανο / λογήματα τοῦ τασινὰ μπαγατέλες. Ὅθεν διὰ τὰ αὐτὰ ποὺ τῆς ἐλιβγούντανε / λέσιν πῶς ἡ αὐτὴν τὸς θυγατέραν ἐσηκώθην κρυφάν τος καὶ ἐπῆρεν τος μία / σκούφια χρυσὴν βενετικὴν τὴν ὁποία τὴν εἶχασιν ἀγορὰ ἀπὸ τὸν μποτὲ μισὲρ Ἰά / κωβον Διασίντην τὸν μπάρμπα τῆς διὰ ρεάλια 23/ καὶ ἃς εἶναι διὰ τὴν καδενέτα / ἐπῆρε καὶ ἓνα μποῦστον ταγιάδον καὶ ἓνα βενετικὸν χρυσὸν καὶ ἓνα ζευγάρι πα / τεριμὰ κουρελένα μὲ ἀργυρὸ διὰ χρυσὰ σηματούρια ἡγου πόστες τὰ ὁποῖ / α ἃς εἶναι καὶ αὐτὸς διὰ τὴν κολαίνα καὶ διὰ τὸ πάπλωμα. Ἀκόμη λέσιν πῶς / τὸς ἐπῆρε καὶ ἄλλα ροῦχα καὶ μασάσιες στὰ ὁποῖα λέσιν πῶς ἃς εἶναι καὶ ἐκεῖνα / διὰ τὰ ἀποδέλοιπα ὅπου ἐθέλασιν νὰ τῇ ἐδώσου καὶ ἔτζι λέσιν πῶς εἶναι πλη / ρωμένην καὶ σατισφαρισμένην σὲ ὅ,τιν τῆς ἔχουν ταμένα εἰς τὸ ἀβαντάριον τ[ῆς] / καὶ νὰ μὴν ἡμπορῇ διὰ κανένα καὶρὸν νὰ σηκωθῇ νὰ γυρέψῃ

καμμιᾶς λογῆς [...] / μὰ μήτε νὰ συνχύσην τὰ ἀδελφίαν της ἐπειδὴ καὶ νὰ τὰ ἐπῆρε αὐτὴν ὅλα [...] / δὲν ἐπόμεινε τῶν ἀδελφῶν τος τίπετις ἀπὸ τῆς μάνας τος τὸ πουργὶν καὶ ἔτζ[ι] / ἂν ἴσως καὶ εἰς κανέναν καιρόν καὶ ἤθελε σηνκωθῆν νὰ τὶς συχύσην ἢ νὰ τὸς ἐγ[υρέ] / ψη τίποτις νὰ μπορῇ νὰ τὰ βάνην ὅλα κάτων τόσον στάμπιλε ὡσὰν [καὶ μόμπι] / λε νὰ τὰ μοιράζουν τὰ τέσσερα παιδία διατὶν δὲν ἐπόμεινε εἰς τὸ χέριν τῆς μάνας [...] / ἀπὸ τὸ πουργὶν της παρὰ ἑνας νερόμυλος καὶ ἐπούλησέν τονε καὶ ἤδωνε τὰ ἀβαρί[σι]αν [τῶνε] / μπραμάτων ὅπου ἐκράτειε καὶ ἔτρωγε ἡ αὐτὴν τος θυγατέρα καὶ αὐτοῖν οἱ γονέοι ἐπλερ[ώ] / νασιν τὶς τάσες τος, ἀκόμη καὶ τὰ σπιτινὰ τὰ γονικὰν της καὶ ὡς εἶναι κεῖνα τὰ πάκτωσεν / τοῦ μισέρ Ἀλέξανδρου Σπανόπουλου διὰ ρεάλια 20 / ἐπειδὴ καὶ νὰ μοῦ κράτιζε τὴ νι-
 τράδα / ὅπου ἤθελα νὰ τρώγων ὅλα τὰ μισὰ μου καθὼς ἐταιριάσαμε ἀναμεσὸ μας ἐμεῖς / καὶ ὁ κύρης τοῦ ἀντρός της ἡγου ὁ μισέρ Χρυσῆς. Ἀκόμα λέσιν τὸ ἄνωθεν ἀνδρόγυνον μισέρ / Θεοφύλακτος καὶ κυρία Ἐγκατερίνα πὼς εἰς τὸν ἀβαντάριο ὅπου ἐκάμασιν τῆς ἄνωθεν / τος θυγατέρας κυρίας Σμαράγδας νουμινάρου καὶ λέσιν πὼς φυλάσσοντας τὶς κον / τετζιόνες ὅπου θέλει τῆς κάμου εἰς τὸ προικοχάρτιν της καὶ ἔτζι ἐπειδὴ καὶ πρου / κοχάρτιν νὰ μὴν τῆς ἐκάμασιν θέλου τῶρι καὶ λέσιν καὶ κά-
 νουσίν της τὴν μπαροῦσαν / κοντετζιόνες ὅπου εἰ μὲν καὶ ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ ὀρίσῃν καὶ ἀποθάνειν τὸ παιδί ὅπου / ἔχειν τὴν σήμερον καὶ μετῖναι ἀκλήρη νὰ μὴν ἦν
 μπορεῖ ἀπὸ τὴν πουργὶν τῆς ἐδώκα / σιν μήτε νὰ πουλήσῃν μήτε νὰ χάρισῃν μήτε νὰ πουργοδοτίσῃν μήτε διὰ τὴ ψυ / χὴν της νὰ κάμει παρὰ μόνον δύο πρόθεσες νὰ δώσει διὰ τὴ ψυχὴν της, εἰ δὲ στὰ / ἀποδελούτα τόσον στὰ στάμπιλε ὡσὰν καὶ εἰς τὰ μόμπιλε νὰ στρέφονται εἰς τὲς / ἄλλες τὶς ἀδελφές Μαρίας καὶ Μαργαρίτας καὶ Ἀντριάνας. Ἀκόμα λέγειν τὸ / αὐτὸν ἀντρόϊνο πὼς τὰ ὅσαν τῶν εὐρίσκουται ἡγου τὸ σπῖτιν ὅπου εἶναι ἀπὸ τῆς μάνας της τὸ γονικόν της ἢ κάμαρα νὰ εἶναι τῆς θυ-
 γατέρας τος τῆς Μαρίας καὶ / τὸ κατώγι νὰ εἶναι τῆς Ἀντριάνας ἡγου ἢ καναβά. Ἀκόμη τὴν κάμαρα μὲ τὸν ἀγέ / ρα τοῦ δωμάτου τῆς Κασκανιδένας καὶ μὲ τὸ ἀργα-
 στηράκιν ποὺ εἶναι ἡ σκάλα τοῦ Ἱ / διου σπιτιοῦ ποὺ τᾶχου ἀγορὰ ἀπὸ τοῦ ποτὲ Σταμάτην Μπαλῆν τῶν μπουδιῶ νὰ εἶναι τῆς / Μαργαρίτας. Ἀκόμα λέγειν καὶ ὁ ἀφέντης ὁ πατέρας τος ὁ μισέρ Θεοφύλακτος ὅτιν τὸν / τόπον τῆς Στελίδας τὸν ἀφήνειν εἰς τὰ ἄνωθεν τρία παιδία Μαρία καὶ Μαργαρίτας / καὶ Ἀντριάνας νὰ εἶναι ἐδικὸς τος καθὼς εὐρίσκεται μὲ ὅλα της τὰ δικαιώματα ἐ / ξόχως ἀπὸ τοῦ Γοργογύρην τὰ πράματα τὰ ὅποῖα τὸς τὰ τάζου νὰ τὰ λαβαίνου ἀποθάνον / τας τῶν αὐτῶν γονέων λέγοντας καὶ τοῦτον ὅτιν ἂν ἴσως καὶ κανένα παιδί ἀπὸ τὰ ἄνω-
 θεν ἢ / θελε ἐβγαίνει ἀπὸ τὴν βουλὴν τῶν γονέων τος ὡς πότε ζιοῦσιν ἢ ἀπὸ τὴν τιμὴν τος νὰ εἶναι / πριβάδο ἀπ' ὅτι τὸς ἀφήνου καὶ νὰ μὴν ἔχουν νὰ κάμου καμ-
 μιᾶς λογῆς δικαίωμα ἢ καὶ με / τὰ τὸ θάνατον τῶν γονέων τος ἂν εἶχε ξεπέσειν

καμμιὰ ἀπὸ τὴν τιμὴν τῆς νὰ / χάνη τὴν μπάρτην τῆς ἐκεῖνο ποὺ τὶς κίζειν καὶ νὰ
τὸ παίρνου τὰ ἄλλα ἀδελφία / καὶ νὰ μὴν ἔχει νὰ λαβαίνει ἄλλο τίποτις παρὰ δέκα
ρεάλια διὰ νὰ γροικᾶται διὰ / [π]πουρκίν τῆς. Ἀκόμα λέγειν ὁ ἄνωθεν ἀφέντης
Θεοφύλακτος [[ὅτιν εἰ σὲ ὅτιν πρα]] / [...] ἡ συνβίαν του σὲ ὅτι ἀφήνου τῶν ἄνωθεν
τῶν τριῶ θυγατέρων / ἂν τύχη θάνατος νὰ κληρονομᾷ μία τὴν ἄλλην τος καὶ ἡ Σμα-
ράγδα νὰ μὴν ἔχη νὰ κάμη λέγοντας καὶ τοῦτο ὁ μισὲρ Θεοφύλακτος ὅτιν εἰσὲ ὅτιν
/ [πρᾶ]μα νουμενάρε νὰ πάρου τὰ παιδιὰν του θέλει ἀτός του καὶ κοντετζιονά / ρει
τὰ ὅτιν νὰ μὴν ἤμπορῇ μήτε νὰ τὰ πουλήσῃν μήτε νὰ τὰ δώσῃν εἰς / ἄλλο πρόσωπον
μόνο νὰ εἶναι τῶν αὐτῶν παιδιῶ καθὼς νουμενάρομε / ἐξόχως ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ
ὀρίσῃν καὶ τύχην του χρεία νὰ μπορῇ νὰ δώσῃν / ἀπὸ κεῖνα νὰ γλυτώνῃν εἰς τὴν
χρείαν του. Εἰ δὲν καὶ δὲν τοῦ τύχην νὰ γίνε / ται ὡς γράφομε καὶ ἂν ἴσως καὶ
ἤθελε τύχη θάνατος τοῦ αὐτοῦ ἰ μισὲρ Θεο / φυλάκτου πρὶ τῆς συνβίας του, τὸ
πρᾶμα του νὰ εἶναι εἰς τὸ χέριν τῆς νὰ / τὸ κρατῇν καὶ νὰ τὸ καρποτρώγῃν ὥσποτε
ζεῖν καὶ μετὰ τὸ θάνατόν τῆς νὰ γί / νεται ὡς ἄνωθεν. Τοῦτα ὅλα τὰ ἄνωθεν τὰ
ἀφήνου ἀποθάνοντάς / τος τόσον τοῦ ἀνδρός ὡς καὶ τῆς γυναικός. Ἐτι ρωτηθεὶς
παρ' ἐμοῦ τοῦ νο / ταρίου εἰ ἔχη παραγγέλλου ἢ ἑτέραν καὶ εἶπα μου οὐχίν, εἰ μὴ ἡ
παροῦ / σαν τος διαθήκην καὶ παραγγέλλας θέλω νὰ εἶναι ἰσχυρὲς βέβαιες / καὶ
ἀχάλαστες καὶ ὅπου παιδὶν ἤθελε ἐναρξισθῇ καὶ ἐβγῇ ἀπὸ τῆς ἐπαρρηγίαν νὰ
ἔχη τὴν κατάραν τος καὶ τὰ ἐξῆς, παρκαλόντας καὶ / ἀξιόπιστους μάρτυρες οἱ
ὅποιοι γράφουν ὑπὸ χειρός τος ἀπογρά / φοντας καὶ ὁ ἴδιος ἀφέντης Διασίτης εἰς
ἀσφάλεια καὶ διὰ τὴν ἀρ / χόντισσάν του καὶ τὰ ἐξῆς—
/ —Ἰωανίκιος ἱερομόναχος Τριβιζᾶς μάρτυρας—
/ —Τζώρτζη Γριμπίας μάρτυρας—
/ —Θεόφιλος Διασίτης μαζὺ καὶ ἡ συβία μου στέργομε στὰ καὶ βεβαιώνομε τὸ παρὸ
/ —Ἰωάννης Μηνιάτης νοτάριος ἔγραψα.

32*

Πώληση

φ. 24Γ-ν

/ Φ 20

/ [+Εἰς δό]ξαν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἡμῶν ἀμήν. 1680/ἐν μηνὶ Μαγίου πέντε
ἐν τῇ Ναξίᾳ εἰς τὸ ἀργαστῆριν κα / μοῦ τοῦ ὑπογράφοντος νοταρίου ἐδῶ παρὼν ὁ

* Ἡ πράξις αὕτη δημοσιεύθηκε ἀπὸ τὸν Ἀ. Κατσουρό, Οἱ Τούρκοι τῆς Νάξου, εἰς
Ἐπετ. Ἐπ. Κυκλ. Μελετῶν Θ' Ἀθῆναι 1971, 175-176.